

Text 1.: MUDr. Jana Procházky¹:

Již skoro 50 let probíhá ve světě sexuální revoluce, která je jednou z hlavních příčin morálního rozvratu lidské společnosti. Důsledky tohoto morálního rozvratu jsou přímo katastrofální. Rodiny se bortí, úcta k životu klesá. Ještě nenarozené děti jsou nemilosrdně likvidovány. Ty, které se narodily, jsou vychovávány bez lásky, často cizími lidmi. Špatná výchova je příčinou rostoucí kriminality, narkomanie, prostituce. Narůstající morální degradace člověka, který má v rukou nejmodernější technické vynálezy, je ohrožením celé naší planety (ekologické katastrofy, hrozba nukleárních konfliktů). Skoro každý den se setkáváme s těmito neradostnými jevy, ale zatím jsme jen málo změnili své chování tak, abychom zabránili šířícímu se zlu. Někteří chtějí jít s duchem času a snaží se dokonce přizpůsobit evangelium měnícím se podmínkám, jiní bezradně hledí na toto zlo a mlčí.

Příčin tohoto stavu je mnoho. Na prvním místě je to nedostatek víry. Mnoho věřících se chová tak, jakoby již nevěřili, že Ten, který stvořil celý vesmír, má moc změnit svět k lepšímu. Dále je to bezmyšlenkovité přejímání často opakovaných názorů týkajících se sexuálního života, které jsou v naprostém rozporu s tím co učil Ježíš Kristus a nyní učí Církev svatá. Dokonce věřící lidé zpochybňují učení Kristovo a ochotně přijímají libivě znějící názory navádějící pod rouškou vědeckosti ke smilstvu. Jakoby už zapomněli na chybu, které se dopustili Adam s Evou v Ráji. Tehdy Satan také sliboval velmi krásné a příjemné věci, ale neřekl, jak osudné následky to bude mít.

Řešení naleznete na následující straně.

¹ Článek „Je stud potřebný?“ byl zveřejněn v katolickém časopise Immaculata. Viz Procházka, J. *Je stud potřebný?* Immaculata, 1993, roč. 2, č. 6, s. 20-22.

Řešení:

Text je srozumitelný, a tedy i přístupný.

Aktoři textu: „*víra v Ježíše Krista*“ a „*nedostatek víry spojený se sexuální revolucí*“.

Text je emocionální.

K aktoru nedostatek víry přiřazuje Procházka tyto emocionálně nabitě průsečíky textu: *morální rozvrat, katastrofální, rodiny se bortí, úcta k životu klesá, děti jsou nemilosrdně likvidovány, vychovávány bez lásky, špatná výchova, rostoucí kriminalita, narkomanie, prostitute, ohrožení celé planety, bezmyšlenkovité přejímání, líbivě znějící názory navádějící pod rouškou vědeckosti ke smilstvu*. K aktoru *víra v Ježíše Krista* pak přiřazuje pouze: *stvořil celý vesmír, má moc změnit svět k lepšímu*.

Text je tedy zaujatý, černobílý a lhostejný k realitě (neobjektivní), proto je fundamentalistický. (Navíc výrazně převažují záporně laděná emocionální slova, a proto můžeme text považovat za nenávistný.)

Ačkoliv se i Procházka snaží čtenáře sofistikovaně manipulovat – viz např. „*pod rouškou vědeckosti*“, „*snaží se dokonce přizpůsobit evangelium*“ jeho odpor vůči moderně nemůže být – pro svoji emocionální sílu – artikulován skutečně sofistikovaně.

Text tedy není sofistikovaný.

Pokusme se určit východiska Procházkova textu:

Existuje Víra a bezvěrství.

K morálně katastrofální sexuální revoluci došlo díky bezvěrcům.

Víra zvítězí, protože je spojená s Kristem – nejvyšší mocí.

Bezvěrcům nesmíme ustoupit ani o píď.

Logická konzistence textu je spíše sporná.